

WIELKOPOLSKI KONKURS BIOLOGICZNY DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ROKU SZKOLNYM 2018-19
ETAP SZKOLNY

Uwagi do modelu odpowiedzi:

1. Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie punkty całkowite. Nie stosuje się punktów ułamkowych. NIE PRYZNAJEMY 0,5 pkt.
2. Ukośniki zastosowane w tekstach modelu odpowiedzi rozdzielają alternatywne odpowiedzi ucznia (np. nazwy, pojęcia, przymiotniki, czasowniki).
3. W nawiasach wpisano możliwe, ale nieobligatoryjne elementy odpowiedzi ucznia

Nr zadania	Odpowiedzi	Komentarz	Łączna suma punktów
1.	1.f, 2.d, 3.a, 4.b, 5.e, 6.c	Za prawidłowe przyporządkowanie- 1 pkt.	1
2.	Odp. C	Za wybór prawidłowej odpowiedzi 1 pkt.	1
3.	1-F, 2-P, 3-F, 4-P	2 pkt. – za 4 poprawne odpowiedzi, 1 pkt. – za 2 poprawne odpowiedzi, 0 pkt. – za 1 poprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.	2
4.	Odp. A, D, E	1 pkt. Za wszystkie 3 poprawne odpowiedzi. 0 pkt. Za 2 lub mniej lub brak odpowiedzi	1
5.	A. Cukry, tłuszcze. B. Cukry, tłuszcze, białka.	2 pkt. Za dwie poprawnie udzielone odpowiedzi w punkcie A i punkcie B, 1 pkt. za poprawnie udzieloną odpowiedź w podpunkcie A lub w B. 0 pkt. za udzielenie odpowiedzi niepełnych w podpunkcie A i podpunkcie B brak odpowiedzi.	2
6.	a. Potrzebne materiały: 2 zlewki/ słoiki, rurki, woda wapienna, pisak b. przebieg doświadczenia. –napełnić wodą wapienna zlewki/ słoiki, do której należy włożyć rurki. Następnie podpisać obie zlewki/słoi ki- jeden literą A, drugi literą B. Następnie należy wdmuchiwać powietrze przez rurkę do słoika A (przez około minutę) i obserwować jak wygląda woda wapienna w obu zlewkach/słoikach. Zlewka A jest próbą badawczą, zlewka B jest próbą kontrolną.	Za prawidłową odpowiedź w podpunkcie a.-1 pkt. Za prawidłową odpowiedź w podpunkcie b – 2 pkt. tzn. 1 pkt. za opis doświadczenia i 1 pkt. za wskazanie próby kontrolnej i badawczej Za prawidłową odpowiedź w podpunkcie c- 1pkt.	4

	<p>c. Woda wapienna w zlewce A zmętniała, w zlewce B nie zmieniła wyglądu.</p> <p><u>Wniosek:</u> W wydychanym powietrzu znajduje się dwutlenek węgla, który powoduje zmętnienie wody wapiennej./ zmętnienie wody powoduje dwutlenek węgla znajdujący się w wydychanym powietrzu.</p>		
7.	Bieluń dziędzierzawa, wawrzynek wilczetyko, lulek czarny	Za poprawnie podkreślone 3 gatunki 1pkt.	1
8.	<p>Pionowe rozmieszczenie jest zależne od barwnika fotosyntetycznego zawartego w glonie, gdyż kwanty światła o różnej długości fali (więc i różnym kolorze) mają różną zdolność przenikania wody i docierają na różne głębokości.(Przez to najpłycej w zbiornikach wodnych żyją zieleńce, które dysponują zielonym barwnikiem, zwanym chlorofilem. Który jest zielony kolor i pochłaniają promienie czerwone i niebieskofioletowe. Nieco głębiej mogą żyć krasnorosty, gdyż do fotosyntezy wykorzystują niebieskie światło, co umożliwia im barwnik zwany fikoerytryną; przez niego plecha tych glonów ma kolor czerwony. Najgłębsze obszary mórz opanowały brunatnice, które do odżywiania się wykorzystują żółte i zielone światło. Umożliwia im to brunatny barwnik, zwany fukoksantyną.)</p>	Za podanie informacji dotyczącej różnych barwników w powiązaniu z docieraniem na różne głębokości fal świetlnych o różnej długości- 1 pkt.	1
9.	1. Jodła, 2. Świerk, 3. modrzew	Za każdą poprawną pełną nazwę gatunkową po1 pkt.	3
10.	1. liść, 2. Ogonek liściowy, 3. Łodyga podziemna/kłącze, 4. Korzenie (przybyszowe), 5. młody liść, 6. Zarodnia/ zarodnie	Za poprawnie opisane wszystkie części rysunku 1 pkt. 0 pkt. Za niepełne przyporządkowanie nazw.	1
11.	1. F, 2. P, 3. F, 4. P	2 pkt. – za 4 poprawne odpowiedzi, 1 pkt. – za 2 poprawne odpowiedzi, 0 pkt.– za 1 poprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.	2
12.	Pojedyncze/Proste; pierzastozłożone i dłoniastozłożone	1 pkt. za poprawnie w całości uzupełniony schemat	1
13.	Odp. C	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
14.	Odp. A	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
15.	Odp. D	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1

16.	Odp. C	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
17.	Odp. B	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
18.	Odpowiedź A, C, F, G, I,	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
19.	Odp. A, C, D, E, G, (F)	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
20.	a. 1. oczlik i ryba, 2. Człowiek, b. bruzdogłowiec szeroki ma 2 żywicieli pośrednich a tasiemiec uzbrojony jednego. Rozwój bruzdogłowca szerokiego odbywa się w środowisku wodnym, a tasiemca w warunkach lądowych, c. w celu zapobiegania zarażeniem się tasiemcem uzbrojonym należy spożywać mięso wieprzowe, które zostało przebadane oraz poddawać mięso obróbce termicznej /pieczeniu/gotowaniu/smażeniu.	a. Za poprawnie udzielone odpowiedzi- po 1 pkt. b. Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 2 pkt, w tym 1 pkt. za uwzględnienie liczby żywicieli, 1 pkt za wskazanie środowiska Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt. Przyznajemy 0 pkt jeżeli uczeń nie uwzględni obróbki termicznej mięsa w celu wyeliminowania larw.	5
21.	Drogi oddechowe/ tchawica/ Funkcja: oczyszczanie powietrza/ usuwanie zanieczyszczeń/ usuwanie pyłów, wirusów, bakterii	Za poprawnie udzieloną odpowiedź (nazwa narządu i funkcja)- po 1 pkt.	2
22.	Odp. C	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt. 0 pkt. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.	1
23.	1-F, 2-P, 3-P, 4-F	2 pkt.– za 4 poprawne odpowiedzi, 1 pkt. – za 2 poprawne odpowiedzi, 0 pkt. – za 1 poprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.	2
24.	Tężcem/jadem kiełbasianym; Salmonella/ borelioza; wirusy zapalenia wątroby/wirusy zapalenia mózgu i opon mózgowych; ospą wietrzną/wścieklizną	2 pkt. za 4 poprawnie dokonane skreślenia. 1 pkt. Za 2 poprawne skreślenia	2
25.	A. Zbyt mała liczba erytrocytów. Prawidłowa liczba erytrocytów wynosi 4-5 mln/ mm ³ . Świadczy to o niedokrwistości/anemii B. Podwyższona liczba leukocytów. Norma przewiduje 4-8 tys./mm ³ . Świadczy to o białaczce/leukopenii/ C. Nadciśnienie tętnicze, ponieważ jest większe niż 140/90 D. Pacjent zdrowy/ pacjent nie jest chory/ puste miejsce/ Wszystkie parametry w normie	Za każdą poprawną, pełną odpowiedź 1 pkt. W podpunkcie C nie uznaje się uzasadnienia, że ciśnienie jest wyższe niż 120/70 lub 120/80	4
26.	A) 1.C, 2.E, 3.B, 4.A, 5.D B) Strzałka od receptora do rdzenia kręgowego i od rdzenia	Za prawidłowe przyporządkowanie- 1 pkt. Za prawidłowo narysowane strzałki 1 pkt.	3

	kręgowego do efektora C) odp. E	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	
27.	Odp. E	Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	1
28.	A. 1. jama ustna 2. przełyk 3. trzustka 4. jelito grube 5.otwór gębowy 6. żołądek 7. Jelito cienkie 8.odbytnica/odbyt. B. wytwarza żółć/ magazynuje glikogen/ magazynuje żelaza/ magazynuje wi.t B12/ magazynuje miedź/magazynuje wit. D/ magazynuje wit. E/ pełni funkcje odtruwającą/ wytwarza heparynę/ zachodzi tu glukoneogeneza/synteza białka/cykl mocznikowy/unieszkodliwia substancje trujące/ szkodliwe np. alkohol C. 1. wytwarza sok trzustkowy zawierający enzymy rozkładające białka, cukry, tłuszcze 2. wytwarza hormony regulujące poziom cukru we krwi/ reguluje poziom cukru we krwi	A. Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt. B. Za poprawnie udzieloną odpowiedź – 2 dowolne funkcje 1 pkt. C. Za poprawnie udzieloną odpowiedź- 1 pkt.	3
Razem			50